

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น

(ฉบับที่ ๗๙๑ / ๒๕๕๕)

เรื่อง หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เพื่อให้การจัดการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา (Co-operative Education) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลดีต่อการเรียนของนักศึกษา และความร่วมมือของสถานประกอบการและมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๓(๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๔๑ และโดยมติที่ประชุมคณบดี ในคราวประชุมครั้งที่ ๖ /๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ จึงออกประกาศหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๗๙๑ /๒๕๕๕) เรื่อง หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ ๕๙๗/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ บรรดาประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“อธิการบดี”	หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะ”	หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าคณะที่จัดการ หลักสูตรระดับปริญญาตรี
“คณบดี”	หมายความว่า คณบดีหรือผู้บริหารหน่วยงานเทียบเท่าคณะที่ นักศึกษาสังกัด
“คณะกรรมการ”	หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น
“สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ”	หมายความว่า สำนักทะเบียนและประมวลผล (สำนักบริหาร และพัฒนาวิชาการ)
“นักศึกษา”	หมายความว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
“นักศึกษสหกิจศึกษา”	หมายความว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา
“อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา”	หมายความว่า อาจารย์ที่คณะแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และ/หรือ นิเทศงานสหกิจศึกษา
“อาจารย์นิเทศก์”	หมายความว่า อาจารย์ที่คณะแต่งตั้งให้ทำหน้าที่นิเทศงานแทน อาจารย์ที่ปรึกษา

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สถานประกอบการ”

หมายความว่า หน่วยงานที่เข้าร่วมการจัดการศึกษา สหกิจศึกษา

“พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา”

หมายความว่า พนักงานที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลและให้ าปรึกษาการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา

ข้อ ๕ วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา

สหกิจศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๕.๑ เพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์ด้านการเรียนรู้คิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบในวิชาชีพ

๕.๒ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและใช้ความ

ชำนาญและประสบการณ์ของบุคลากรในหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการให้การศึกษาแก่นักศึกษา

๕.๓ เพื่อส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ

ข้อ ๖ การกำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

๖.๑ เป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือก ในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรระดับปริญญาตรีสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป ในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๔ ปี ชั้นปีที่ ๔ ขึ้นไป ในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๕ ปี และชั้นปีที่ ๕ ขึ้นไป ในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๖ ปี

๖.๒ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต ได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๖.๓ ระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์ต่อเนื่องกัน หรือมีจำนวนชั่วโมงรวมไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อหน่วยกิตที่กำหนด

๖.๔ ในกรณีที่กำหนดให้เป็นรายวิชาเลือก หลักสูตรต้องกำหนดให้นักศึกษาที่ไม่ได้เลือกรายวิชาสหกิจศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นที่หลักสูตรกำหนด เพื่อทดแทนรายวิชาสหกิจศึกษา

๖.๕ หลักสูตรอาจกำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา เป็นแบบนับหน่วยกิต(Credit) หรือไม่นับหน่วยกิต (Audit) ก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกรอบโครงสร้างหลักสูตรนั้นๆ ยกเว้นหลักสูตรบางสาขาวิชาที่ได้กำหนดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ ในหลักสูตรแล้ว ได้แก่ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต พยาบาลศาสตรบัณฑิต และศึกษาศาสตรบัณฑิต อาจไม่จำเป็นต้องมีรายวิชาสหกิจศึกษา

ข้อ ๗ การบริหารและดำเนินงานสหกิจศึกษา

๗.๑ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเรียกว่าคณะกรรมการส่งเสริมสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีหน้าที่ดังนี้

๗.๑.๑ พัฒนาระบบการจัดการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัย

๗.๑.๒ เสนอหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษาเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย

๗.๑.๓ กำกับดูแล สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะวิชา

๗.๒ ให้สำนักทะเบียนและประมวลผล (สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการในข้อ ๗.๑ โดยให้มีหน้าที่

๗.๒.๑ ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษากับคณะวิชาและสถานประกอบการ

๗.๒.๒ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสหกิจศึกษาของแต่ละคณะวิชา จัดทำรายงานสรุปเพื่อเสนอคณะกรรมการและมหาวิทยาลัย

๗.๒.๓ หน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คู่มือศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ๗.๓ ให้คณะรับผิดชอบในการบริหาร ดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายในสหกิจศึกษาของแต่ละหลักสูตรโดยมีหน้าที่ ดังนี้
- ๗.๓.๑ รับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาที่จะเข้าร่วมสหกิจศึกษา โดยประสานงานกับสถานประกอบการ
 - ๗.๓.๒ พิจารณาจัดหา ติดต่อหรือเสนอแนะและให้ความเห็นชอบรายชื่อสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการ สอดคล้องกับหลักสูตร และเป็นประโยชน์กับนักศึกษาในการเข้าร่วมสหกิจศึกษา
 - ๗.๓.๓ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศ เตรียมความพร้อม นิเทศ สัมมนาผลงาน และติดตามดำเนินงานสหกิจศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์
 - ๗.๓.๔ กำหนดให้มีกลไกดูแล และจัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา
 - ๗.๓.๕ พิจารณาเห็นชอบผลการประเมินรายวิชาสหกิจศึกษาของนักศึกษา
 - ๗.๓.๖ ประเมินผลการดำเนินงานจัดการศึกษารายวิชาสหกิจศึกษา และสรุปรายงานเสนอต่อ คณะกรรมการส่งเสริมสหกิจศึกษา
- ข้อ ๘ การดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกนักศึกษาสหกิจศึกษา
- ๘.๑ นักศึกษาที่มีสิทธิ์สมัครเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
 - ๘.๑.๑ มีสถานภาพเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป ในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๔ ปี ชั้นปีที่ ๔ ขึ้นไปในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๕ ปี และชั้นปีที่ ๕ ขึ้นไป ในกรณีที่ เป็นหลักสูตร ๖ ปี
 - ๘.๑.๒ ได้ศึกษารายวิชาตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนดสำหรับรายวิชาสหกิจศึกษา
 - ๘.๑.๓ มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
 - ๘.๑.๔ มีความประพฤติเรียบร้อย
 - ๘.๑.๕ ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษารายวิชาสหกิจศึกษา
 - ๘.๑.๖ มีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยและคณะกำหนด
 - ๘.๒ ให้นักศึกษายื่นใบสมัครเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาที่งานบริการการศึกษาของคณะ หรือตามที่คณะกำหนด
 - ๘.๓ นักศึกษาที่ยื่นใบสมัครแล้ว ต้องเข้ารับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานประกอบการและหรือ คณะกำหนด
- ๘.๔ นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นนักศึกษาสหกิจศึกษา จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา ตามที่กำหนดในหลักสูตรนั้นๆ และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๙ ข้อปฏิบัติสำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษา
- ๙.๑ นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมสหกิจศึกษา เช่น ค่าเดินทางและที่พัก เว้นแต่ คณะหรือมหาวิทยาลัยจะมีระบบหรือกลไกสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับนักศึกษาแล้วแต่กรณี
 - ๙.๒ การปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติดังนี้
 - ๙.๒.๑ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยหรือคณะดำเนินการเกี่ยวกับสหกิจศึกษา ได้แก่ การปฐมนิเทศ การอบรมเตรียมความพร้อม และการนำเสนอผลงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาในแต่ละกิจกรรม
 - ๙.๒.๒ ต้องรายงานตัวเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการที่ได้รับการคัดเลือก ตามวันเวลาที่สถานประกอบการกำหนด
 - ๙.๒.๓ ควรปฏิบัติงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงาน
 - ๙.๒.๔ ต้องปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคลของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๙.๒.๕ ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ โดยภาระหน้าที่ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจะกำหนดโดยสถานประกอบการและพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ร่วมกับ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสหกิจศึกษาปฏิบัติงานที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและความรู้ความสามารถ ของนักศึกษา

๙.๒.๖ การลาหยุดระหว่างปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่สถานประกอบการกำหนด และรายงานให้ อาจารย์ที่ปรึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง

๙.๒.๗ ต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่หลักสูตรกำหนด เสนอต่อพนักงานที่ปรึกษาสหกิจ ศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

๙.๓ การขอเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเข้าร่วมสหกิจศึกษา นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมสหกิจศึกษา จะขอเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเข้าร่วมสหกิจศึกษาไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๑๐ การลงโทษนักศึกษาสหกิจศึกษา

กรณีที่นักศึกษากระทำความผิดในระหว่างหรือเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา การลงโทษนักศึกษา สหกิจศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๑ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศก์สหกิจศึกษา

๑๑.๑ โดยให้นักศึกษาสหกิจศึกษาแต่ละคน ต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

๑๑.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา มีหน้าที่ประสานงานกับสถานประกอบการในการกำหนดกรอบ

ภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปฏิบัติงาน และ/หรือให้ คำปรึกษาโครงการงาน วิจัยหรือลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกันนิเทศนักศึกษา การร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานกับสถานประกอบการ และอื่นๆตามที่หลักสูตรกำหนด

๑๑.๓ คณะควรกำหนดให้มีการนิเทศงานนักศึกษาที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา อย่างน้อย ๑ ครั้ง โดยอาจารย์ที่ ปรึกษาและ/หรืออาจารย์นิเทศก์

๑๑.๔ ให้คณะกำหนดภาระงานที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและ/หรืออาจารย์ นิเทศก์สหกิจศึกษา

ข้อ ๑๒ นักศึกษาต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่ไม่ขัดกับประกาศนี้

ข้อ ๑๓ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศฉบับนี้ กรณีที่มีปัญหาในการตีความ หรือปัญหาการปฏิบัติตาม ประกาศนี้ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัย และการวินิจฉัยของอธิการบดีถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(ลงชื่อ) เด่นพงษ์ สุดภักดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่นพงษ์ สุดภักดี)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น